

Alapítvány élteti Baka István emlékét Példakép-őrzők

A szellemi hagyományörzés ma már nem divat Magyarországon, de mindig akadnak olyanok, akik a széllel szemben sem hajlanak meg, a trendeknek is csak ésszel hódolnak be. A Baka István Alapítvány kuratóriumának tagjai például azért küzdenek, hogy minél kevesebb ember kérdezze meg: ki volt Baka István?

Ápolni a magyar szellemi hagyományokat és az irodalmi emlékeket ma már nem divat. Ezek helyett sokkal kedveltebb lett a különböző ázsiai és tengeren túli kultúrák szokásainak majmolása és átvétele. Az egyensúly megbomlása, annyi más mellett ezen a területen is trend lett. Egy-egy vers elolvasása helyett szívesebben játszunk számítógépes játékokkal vagy élvezzük a web2.0-t. Hiszen haladni kell a korrall! Ha nemzeti hagyományörzésről hallunk, azt ma általában szélsőjobbaldali ideológiákkal párosítjuk. De ha nem is asszociálunk feltétlenül erre, akkor sem tartjuk kellőképpen fontosnak azt ebben a híres-neves 21. században. És különben is, kit érdekelnek a rég elfelejtett költők és írók, amikor ők ma már nem tudnak példát mutatni az információs társadal-munkban?

Ez az a felfogás, amin szegedi kötődésű irodalomtörténészek, írók és népművelők szeretnének módosítani. Az alapítók úgy gondolják, a magyar nemzet szellemi

hagyománya, ebben az esetben Baka István életműve, követendő és mértékadó példával szolgálhat az utókornak. Többek között ezért hozták létre 1998-ban a Baka István Alapítványt, amelynek célja a tizenöt éve elhunyt Baka István költő, író, műfordító szellemi és tárgyi örökségének közkinccsé tétele; a magyar irodalom és a hozzá kötődő társművészetek értékeinek bemutatása, népszerűsítése, különös tekintettel a 20. század második felétől kezdődően létrejött alkotásokra; a művek alkotóinak támogatása, és a műfordítások fontosságának hangsúlyozása. A bölcsész kiválóság életművét többek között különböző rendezvényekkel, Bakához kapcsolódó pályázatok meghirdetésével, illetve évfordulónon való megemlékezésekkel tartják életben és dolgozzák fel.

– Baka úgy hiányzik, hogy mindenközben nagyon erősen és folyamatosan az életünkben van, beleszól a dolgainkba, rákuncog egy-két esetlenségre, vagy a régen nyírt szakállába morog vala-

mit a jókora nemzeti sületlenség hallatán – emlékszik a költőre halála tizedik évfordulóján Darvasi László szegedi író, az alapítvány kuratóriumának egyik tagja.

A példakép-örzésre legutóbb novemberben, a szegedi Móra Ferenc Kollégiumban került sor a magyar vers ünnepnapján, ami egybe esett a Baka István- napokkal. A rendezvényen az általános iskolásoktól a felnőtt korosztályig magyar és szóránymagyarságból érkező vers és prózamondók csillogtatták meg tehetségüket, majd Bombitz Attila sorozatszerkesztő mutatta be Baka István költészetét és a Tiszatáj Alapítvány által kiadott, hatkötetes életműsorozatot az irodalmi kiválóság életéről. Az idei Baka István-napok különlegessége abban állt, hogy a szervezők most nagyobb hangsúlyt fektettek a műhelymunkára, az előadásokra, a kapcsolatépítésre, illetve a magyarul beszélő vidékek közötti híd jelentőségére.

Szűcs Anita

Ki volt Baka István?

Baka István (1948 – 1995) a költői képalkotás és a szerepjáték- költészet egyik legjelentősebb megújítója, író, műfordító, szerkesztő. – Nem vagyok sem népi, sem urbánus – vallja egy interjújában az irodalmár, aki szekszárdi születése miatt 1966-ban érettségizett a szekszárdi Garay János Gimnáziumban, majd 1972-ben az akkori JATE magyar-orsz szakán kapott tanári oklevelet. Utolsó egyetemi tanévét Leningrádban töltötte, ahol egész alkotói pályáját meghatározó élményeket szerzett. Életre szóló barátságot kötött a periférián tengődő, de lázas szellemi életet élő intelligencia néhány képviselőjével, akik beavatták a szamizdat irodalom olvasásának misztériumába. Ennek hatására kezdte magát nemzeti elkötelezettségű költőnek vallani. Költészetére legnagyobb hatást műfordító munkája mellett a komolyzene gyakorolta. Zenei élményből született – saját megfogalmazása szerint – verseinek szonátaformája is.

Első versei 1969-ben jelentek meg a Tiszatájban, pályája ettől kezdve fokozatosan ívelt felfelé.

Munkásságát több díjjal és kitüntetéssel ismerték el. A legfontosabbak: Clevelandi József Attila-díj, Graves-, József Attila-, Weöres Sándor- Tiszatáj- és Babits-díj, Déry-jutalom, Pro Urbe-díj Szekszárd, Szegedért Emlékérem, Mészöly Miklós-díj. A Szttyepan Pehotnij testamentuma című kötete 1994-ben az Év Könyve lett.

Forrás: <http://www.baka.hu>

Baka István főbb alkotásai

Verses kötetek: Magdolna-zápor, Tűzbe vetett evangélium, Égtájak célkeresztjén, Tájkép fohással
Próza, dráma: Szekszárdi mise, A kisfiú és a vámpírok, Beavatások
Műfordítások: Puskin versei, Viktor Szosznoza versei, Nyikolaj Dubov: Miért rosszak az emberek